

Eksempler: Bruk av palliative plan i kardiologi

Eva Rice
Seksjonsoverlege hjertesykdommer
Ålesund sykehus

Hjertesviktpoliklinikken

- Sykepleiestyrt
- Gjennomgang med kardiolog ukentlig
- Opptrapping av medisiner til måldose
- Vurdering for behandlingsnivå
- Standardisert etter mal fra Norsk hjertesviktregister

Kurve – hjertesviktpoliklinikken, Ålesund Sjukehus

Navn:	Født:	Primærlege:		Undervisning om:
Adr:	Hjertesvikt debut/årsak:	Fam/sos:		Hjertesvikt:
Telefon:		Røyk:	Høgd:	Medikamenter- <u>virkn/bivirkn</u> :
EKKO:	Andre sjukdomar:			Fysisk aktivitet:
				<u>Egenmonitorering</u> :
				Salt/væskerestriksjon:
				Vaksinasjon:
				Screening:
				CRT:
				<u>Søvnapnè</u> :
				<u>Levosimendan</u> :
				<u>Entresto</u> :
				Jernstatus:
				<u>Jern</u> ..... <u>Fer</u> TIBC: <u>Transf.metning</u> =

DATO/besøk nr:						
NYHA-klasse						
EKG						
BT/Puls						
- sittende						
- stående						
Vekt						
<u>Ødem/dyspnè</u>						
6 min gangtest						
Hj.sv.reg/ Minnesotaskjema						
Andre funn:						
Medisiner:						

Hjertesviktpoliklinikken

- Etter opptrapping avsluttes pasienten
- 6mdrs besøk
- .... ?
- Opplæring i selvstyrt diuretika
- Hjertepumper
- ESAS score og råd til primærhelsetjeneste ved langtkommet hjertesvikt
- Kontakt med palliativt team ved behov

Advance Care Directive -velkjent i kardiologi

https://www.heartfailurematters.org/en_GB/Living-with-Heart-Failure/Planning-for-the-end-of-life

Planning for the End of Life

English

ANNA, YOUR VIRTUAL GUIDE

- A quick tour of heartfailurematters.org
- Understanding heart failure
- What can your doctor do
- What can you do
- Living with Heart Failure
- For caregivers
- Warning signs
- FAQ
- Ask Your Doctor

Heart Failure Matters > Living with Heart Failure > Planning for the end of life

PLANNING FOR THE END OF LIFE

[Increase text size](#) / [Decrease text size](#) | [Print this page](#) | [Email this page](#)

Heart failure is a serious chronic condition which, even with the best medical care, may progress over time. The progression of heart failure is unpredictable and varies from person to person, so you may feel uncertain about exactly what to expect in the future. Therefore, it's important for you and your family to talk about how you want to be cared for in the future should you become very ill and unable to make decisions about your medical care at that time. You should also discuss this with your primary care physician.

Planning for the end of life (the final weeks of life when death is near) shouldn't be seen as giving up on life, but rather as a positive way to help ease worries you may have about what might happen to you if you are unable to make decisions about your own care or about death and dying. Getting answers to your questions and letting people know what you want at the end of your life can help you feel more in control and give you peace of mind as you go about living your life.

This section looks at the various options that are available to you in planning your future care by way of an **advance care directive**. You may want to think about these options and discuss them with your family. It's important to remember that there is no right or wrong way to plan for your future care so you can be open and honest about your feelings and try to make choices that are best for you.

- [Advance care directive](#)
- [Do-not-resuscitate order](#)
- [Living will](#)
- [Financial plan](#)
- [Questions for your doctor or nurse](#)
- [Discussions with your family or carer](#)

PREVIOUS TOPIC
SUPPORT

Den eldre multisyke

- En diagnose til kan velte lasset?
- For eksempel
  - Hjerterinfarkt
  - Alvorlig klaffefeil

Den eldre multisyke: Eksempel alvorlig aortastenose

- 80årig kvinne
- Mulig kognitiv svikt
- Osteoporose, flere brudd
- Gammelt hjerteinfarkt
- Stabil angina
- Hypertensjon
- Moderat nyresvikt
- Nylig flere synkoper

Hvem passer beskrivelsen?

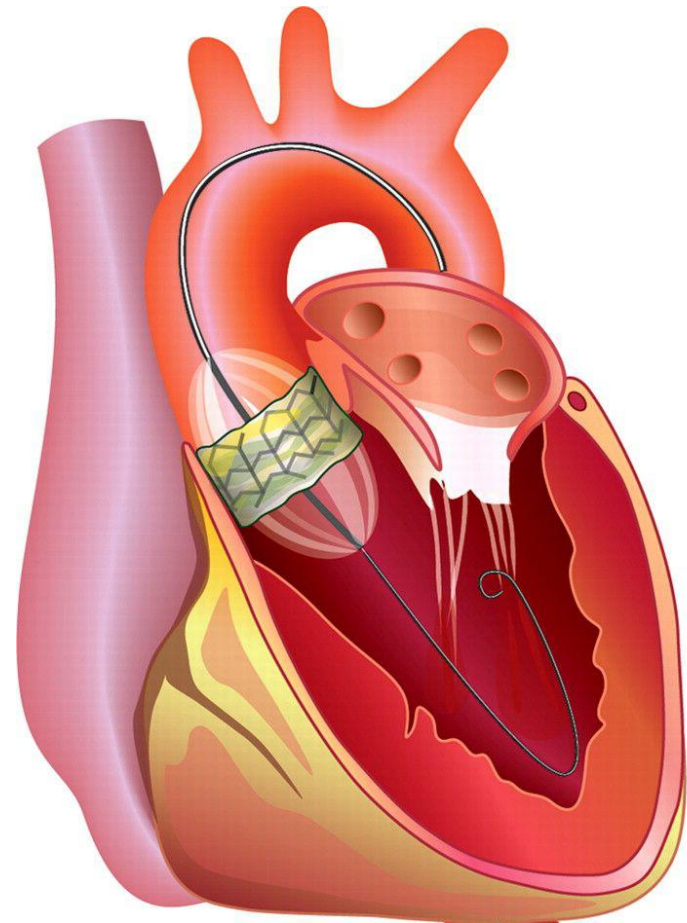
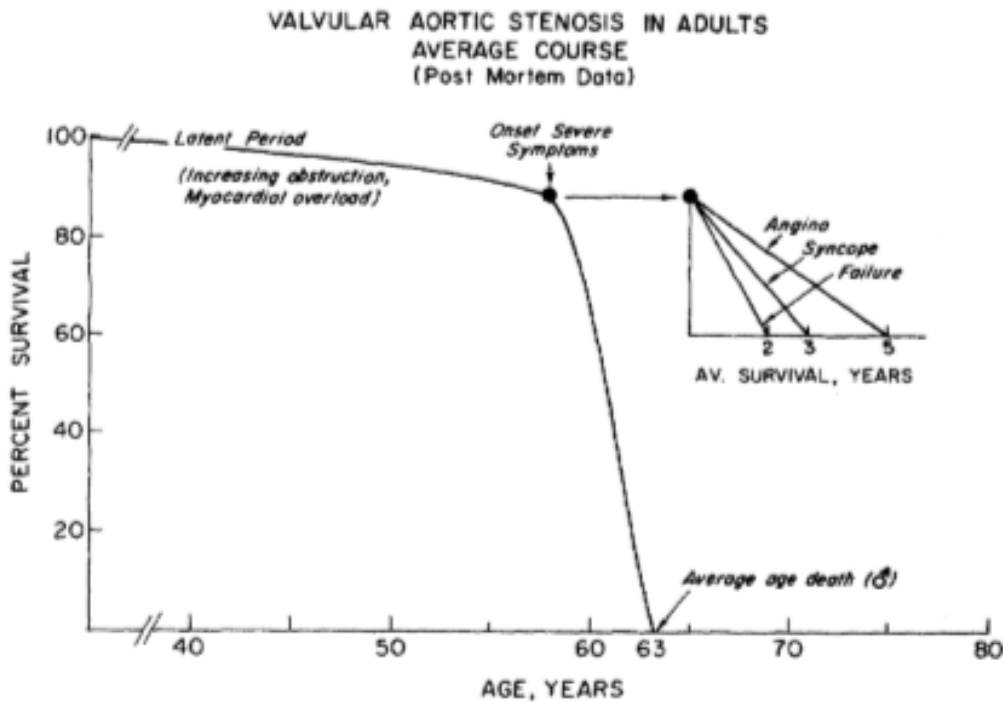
Den eldre multisyke:

- Ekko viser alvorlig aortastenose

Den eldre multisyke

- Årsaksforklaring ferdig?
- Kurativ behandling mulig?

Den eldre multisyke

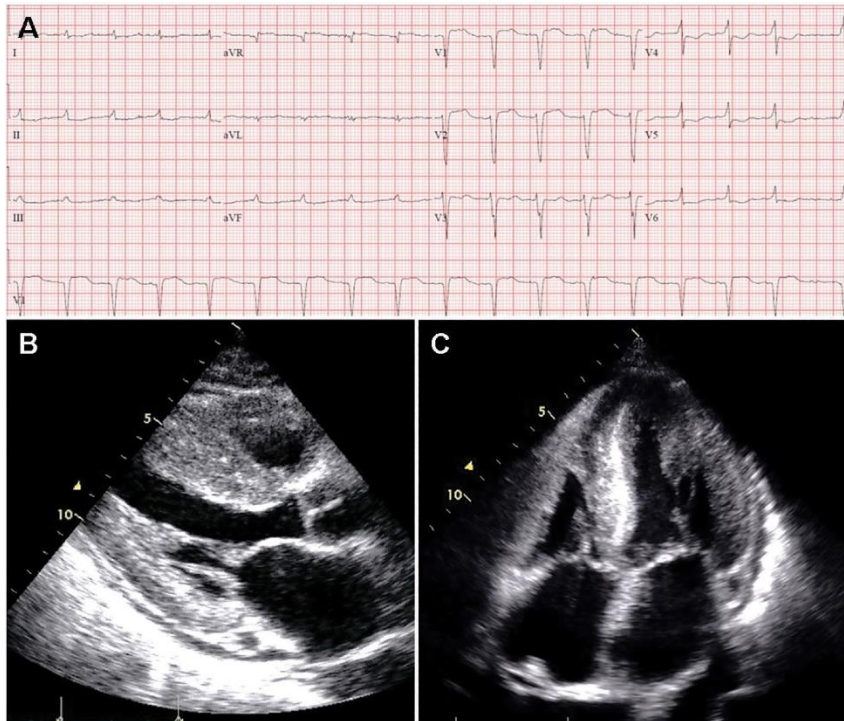
- Operativ behandling er ikke alltid mulig eller tilrådelig
- Dette gjelder både åpen kirurgi og kateterbasert klaffeutskiftning.
- For noen er videre behandling derfor symptomlindring

Den eldre multisyke:

- Kardiologens rolle:
- Identifisere årsak
- Informere om funn, prognose og behandling
- Spesialist gir råd om etablering av palliativ plan?
- Fastlegens rolle:
- Etablere palliativ plan
- Lettere å lage plan når spesialist gir prognostiske råd?
- Hva vil du gjøre neste gang hun besvimer?

Den eldre unisyke: Eksempler kardial amyloidose

- Amyloidose (type TTR)
- Pasienten er typisk eldre og har utviklet hjertesviktsymptomer.
- Kan ikke kureres
- Håndteres med diuretika som symptombehandling
- Får ofte atrieflimmer

Den eldre unisyke

- Kardiologens rolle:
- Identifisere årsak
- Informere om funn, prognose og behandling.
- Kan få opplæring i selvstyrt diuretika ved hjertesviktpoliklinikken
- Foreslå palliativ plan med tiltak ved forverring:
Øke diuretika
- Fastlegens rolle:
- I palliativ plan nedfelle om pasienten skal innlegges f eks KAG ved behov for iv diuretika?

Den eldre unisyke

- Ved hjertesvikt som gir symptomatisk pleuravæske eller ascites repetetivt: Vurder anleggelse av PleurX dren.
- Hjemmesykepleien og hjertesviktpoliklinikken kan kommunisere i e-meldinger.

Den yngre (uni)syke: Eksempel dilatert cardiomyopati

- Enkelte får alvorlig sykdom i yngre alder
- Komorbiditet kan være avgjørende i hva som er mulig å tilby i behandlingen

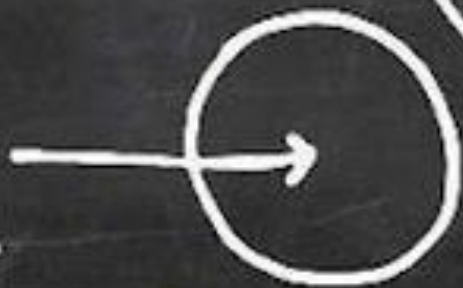

Dilatert cardiomyopati med langtkommet hjertesvikt avslått fra transplantasjon

- Kardiologens rolle:
- Diskutere hjertestarter av eller på
- Symptomlindrende behandling
- Foreslå etablering av palliativ plan inkl beskrivelse av forventede symptomer
- Hjertesviktpoliklinikken ESAS score
- Kommunikasjon til kommunen via e-meldinger for tett samarbeid
- Fastlegens rolle:
- Etablere palliativ plan
- Bidra i symptomlindrende behandling
- Ved forverring: Justere, være tidlig nok ute med reserverordinasjoner som palliativt skrin, kontakt til sykehuset for råd
- Ved forverring mellom kontroller på sykehuset: Hjertestarter av? Melding til sykehuset!

Your
comfort
zone

Where the
magic happens